

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci navrhovateľky **M. V.**, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu so sídlom v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o **príplatok k dôchodku**, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26.mája 2009, č.k. 5Sd/29/2009-18, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26.mája 2009, č.k. 5Sd/29/2009-18, **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne č. X. zo 4. februára 2009 **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X. zo 4. februára 2009 – ktorým navrhovateľke nebol priznaný podľa § 2 ods. 3 a § 4 zák.č. 274/2007 Z.z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 274/2007 Z.z.“) príplatok k dôchodku – a právo na náhradu trov konania navrhovateľke nepriznal.

V odôvodnení rozsudku sa stotožnil so záverom odporkyne, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre priznanie predmetného príplatku k dôchodku navrhovateľke, pretože túto, vychádzajúc z gramatického i logického výkladu § 2 ods.3 zák.č. 274/2007 Z.z. nemožno považovať za oprávnenú osobu, pretože aj keď v čase smrti svojho otca nedosiahla vek 18 rokov a vypláca sa jej starobný dôchodok, jej otec nebol ako politický väzeň popravený, resp. usmrtený počas výkonu jeho trestu. Krajský súd zdôraznil, že o výkon trestu ide v prípade, ak bol politický väzeň právoplatne odsúdený rozhodnutím súdu, čo v tomto prípade neplatí. Zároveň uviedol, že navrhovateľka nespĺňa ani podmienky pre poskytnutie príplatku k dôchodku podľa ods.2 citovaného zákonného ustanovenia, ktoré v prípade pozostalých osôb výslovne odkazuje na oprávnené osoby uvedené v jeho ods.1, na rozdiel od ods.3, podľa ktorého bola uplatnená a posudzovaná žiadosť navrhovateľky.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote navrhovateľka odvolanie, a to v podstate z dôvodu nesúhlasu s ním, nakoľko neobsahuje právnu podstatu zákona č. 274/2007. Z.z. Poukázala na skutočnosť, že jej otec bol násilne odvedený a takáto osoba nemohla byť právoplatne odsúdená rozhodnutím súdu, pričom zákon č. 274/2007 Z.z. takúto podmienku ani nevyžaduje.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

Podľa § 2 ods.1 zák.č. 274/2007 Z.z. oprávnená je fyzická osoba, ktorej sa vypláca starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu, výsluhový dôchodok, invalidný výsluhový dôchodok alebo invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu, ku dňu podania žiadosti o príplatok je štátnym občanom Slovenskej republiky a ktorá bola

- a) najmenej 3 mesiace väznená, 3 mesiace vo výkone trestu odňatia slobody, 3 mesiace zaradená do vojenských táborov nútených prác alebo protiprávne násilne odvedená

do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík (ZSSR) a do táborov, ktoré mal ZSSR zriadené v iných štátoch počas najmenej 3 mesiacov a bola rehabilitovaná alebo odškodnená podľa osobitných predpisov alebo jej bol priznaný jednorazový finančný príspevok podľa osobitného predpisu,

b) najmenej 3 mesiace zaradená do táborov nútených prác.

Podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia oprávnená je aj fyzická osoba, ktorej sa vypláca vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotsky dôchodok, vdovský výsluhový dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok alebo sirotsky výsluhový dôchodok, pozostala po oprávnenej osobe uvedenej v odseku 1 a ku dňu podania žiadosti o príplatok je štátnym občanom Slovenskej republiky.

Podľa § 2 ods. 3 cit. zákona *za oprávnenú osobu sa považuje aj* pozostalá vdova, vdovec alebo *sirota po popravenom alebo zomretom politickom väzňovi počas* výkonu jeho trestu, zaradenia do vojenských táborov nútených prác, *protiprávneho násilného odvedenia do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík* a do táborov, ktoré mal Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch alebo počas zaradenia do tábora nútených prác *a* ktorá v čase jeho smrti bola s ním v manželskom zväzku alebo *jeho dieťa, ktoré osirelo a v čase jeho smrti nedosiahlo vek 18 rokov*, a ku dňu podania žiadosti o príplatok *sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky a vypláca sa im* pozostalostný dôchodok po politickom väzňovi uvedený v § 2 ods.2 alebo *starobný dôchodok*, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok.

Z pripojených spisov je zrejmé, že odporkyňa žiadosti navrhovateľky nevyhovela, keď vydala preskúmané rozhodnutie, ktorým jej požadovaný príplatok nepriznala. V odôvodnení rozhodnutia uviedla, že nárok na príplatok k dôchodku navrhovateľke nevznikol, pretože nie je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 3 zák.č. 274/2007 Z.z., a to z dôvodu, že jej rodič nebol popravený alebo usmrtený počas výkonu jeho trestu.

Na tomto mieste odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že argumentácia odporkyne týkajúca sa výkladu ustanovenia § 2 ods.3 zák.č. 274/2007 Z.z. právne neobstojí. Z citovaného ustanovenia § 2 ods. 3 zák.č. 274/2007 Z.z. totiž nepochybne vyplýva, že za oprávnenú osobu treba považovať aj navrhovateľku, ktorá :

- je sirotou po zomretom politickom väzňovi počas protiprávneho násilného odvedenia do bývalého ZSSR,
- osirela a v čase jeho smrti nedosiahla vek 18 rokov,
- ku dňu podania žiadosti o príplatok je štátnym občanom Slovenskej republiky
- je poberateľkou starobného dôchodku.

S poukazom na uvedené skutočnosti navrhovateľka nemôže byť vylúčená z dôvodov uvádzaných odporkyňou z okruhu oprávnených osôb.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne bolo vydané na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie (§ 220 O.s.p. a § 250q ods.2 O.s.p. s poukazom na § 250l ods.2 O.s.p. a § 250ja ods.3 O.s.p.).

Súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods.1 O.s.p. tak, že úspešnej navrhovateľke, ktorá si náhradu trov v rámci konania neuplatnila, ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. januára 2010

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

